

Briselē, 2026. gada 3. jūlijā
(OR. en)

11135/26

ECOFIN 925
UEM 329
SOC 454
EMPL 256
COMPET 869
ENV 845
EDUC 311
ENER 467
JAI 905
GENDER 142
JEUN 185
SAN 543
ECB
EIB

PIEZĪME

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsekretariāts
Saņēmējs:	Pastāvīgo pārstāvju komiteja / Padome
Temats:	PADOMES IETEIKUMS par Rumānijas ekonomikas, sociālo, nodarbinātības, strukturālo un budžeta politiku

Pielikumā ir pievienots minētais Padomes ieteikuma projekts, kas ir pārskatīts un par ko ir panākta vienošanās dažādās Padomes komitejās un ko galīgajā redakcijā ir sagatavojusi Ekonomikas un finanšu komiteja, balstoties uz Komisijas priekšlikumu COM(2026) 223 final.

PADOMES IETEIKUMS

par Rumānijas ekonomikas, sociālo, nodarbinātības, strukturālo un budžeta politiku

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 121. panta 2. punktu un 148. panta 4. punktu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2024/1263 (2024. gada 29. aprīlis) par ekonomikas politikas efektīvu koordināciju un budžeta daudzpusēju uzraudzību un ar ko atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1466/97 ¹, un jo īpaši tās 3. panta 3. punktu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1176/2011 (2011. gada 16. novembris) par to, kā novērst un koriģēt makroekonomisko nelīdzsvarotību ², un jo īpaši tās 6. panta 1. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas ieteikumu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta rezolūcijas,

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2024/1263 (2024. gada 29. aprīlis) par ekonomikas politikas efektīvu koordināciju un budžeta daudzpusēju uzraudzību un ar ko atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1466/97 (OV L, 2024/1263, 30.4.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj>).

² Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1176/2011 (2011. gada 16. novembris) par to, kā novērst un koriģēt makroekonomisko nelīdzsvarotību (OV L 306, 23.11.2011., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1176/oj>).

ņemot vērā Eiropadomes secinājumus,

ņemot vērā Nodarbinātības komitejas atzinumu,

ņemot vērā Ekonomikas un finanšu komitejas atzinumu,

ņemot vērā Sociālās aizsardzības komitejas atzinumu,

ņemot vērā Ekonomikas politikas komitejas atzinumu,

tā kā:

- (1) Regulā (ES) 2024/1263 ir precizēts, ka ekonomikas pārvaldības sistēmas mērķi ir veicināt stabilas un ilgtspējīgas publiskās finanses, ilgtspējīgu un iekļaujošu izaugsmi un noturību, izmantojot reformas un investīcijas, un novērst pārmērīgu valdības budžeta deficītu. Regulā noteikts, ka Padome un Komisija Eiropas pusgada kontekstā veic daudzpusēju uzraudzību saskaņā ar Līgumā par Eiropas Savienības darbību (LESD) izklāstītajiem mērķiem un prasībām. Eiropas pusgads jo īpaši ietver konkrētām valstīm adresētu ieteikumu formulēšanu un to īstenošanas uzraudzību.
- (2) Komisija 2025. gada 25. novembrī uz Regulas (ES) Nr. 1176/2011 pamata pieņēma 2026. gada brīdināšanas mehānisma ziņojumu, kurā Rumānija bija minēta to dalībvalstu vidū, par kurām būs jāizstrādā padziļināts pārskats. Komisija pieņēma arī ieteikumu attiecībā uz Padomes ieteikumu par eurozonas ekonomikas politiku, ieteikumu attiecībā uz Padomes ieteikumu par cilvēkkapitālu Eiropas Savienībā, kā arī priekšlikumu attiecībā uz 2026. gada vienoto nodarbinātības ziņojumu, kurā analizēta nodarbinātības pamatnostādņu un Eiropas sociālo tiesību pīlāra principu īstenošana. Ieteikumu par eurozonas ekonomikas politiku ³ Padome pieņēma 2026. gada 21. aprīlī un vienoto nodarbinātības ziņojumu un ieteikumu par cilvēkkapitālu – 2026. gada 9. martā.
- (3) Komisija 2025. gada 29. janvārī publicēja Konkurētspējas kompasu – stratēģisku satvaru, kura mērķis ir nākamajos piecos gados palielināt Savienības globālo konkurētspēju. Tajā ir noteikts, ka trīs pārmaiņu imperatīvi, proti, inovācija, dekarbonizācija un konkurētspēja, kā arī drošība, ir būtiski ilgtspējīgas ekonomikas izaugsmes pīlāri. Kopš Konkurētspējas kompasa publicēšanas tas ir izmantots Eiropas pusgada darbā, proti, ar tā palīdzību ir nodrošināts, ka dalībvalstu ekonomikas politika atbilst ES stratēģiskajiem mērķiem un ka tiek izveidota vienota pieeja ekonomikas pārvaldībai, kas visā Savienībā veicina ilgtspējīgu izaugsmi, inovāciju un noturību.

³ OV C, C/2026/2434, 28.4.2026., ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2026/2434/oj>.

- (4) 2026. gadā Eiropas ekonomikas politikas koordinēšanas pusgads risinās vienlaikus ar Atveseļošanas un noturības mehānisma (ANM) noslēguma posma īstenošanu ⁴. Atveseļošanas un noturības plāniem (ANP) līdztekus kohēzijas politikas finansējumam ir bijusi būtiska nozīme, lai rezultatīvi sasniegtu Eiropas pusgada politikas prioritātes, jo šie plāni bija nepieciešami, lai efektīvi pievērstos visām problēmām, kas konstatētas iepriekšējos ciklos konkrētām valstīm adresētajos attiecīgajos ieteikumos, vai arī būtiskai to daļai, un Eiropas kohēzijas politikas finansētajās programmās bija jāņem vērā konkrētai valstij adresētie ieteikumi. Tuvojoties ANM darbības beigām, joprojām ir būtiski saglabāt un izmantot ANM ietvaros atbalstītās un īstenotās reformas un investīcijas, jo īpaši tās, kas palīdz risināt konkrētām valstīm adresētajos ieteikumos konstatētās problēmas.
- (5) Komisija 2026. gada 3. jūnijā publicēja 2026. gada ziņojumu par Rumāniju. Tajā tika izvērtēts, kā Rumānija īstenojusi 2025. gadā tai adresētos ieteikumus un kā tā īsteno ANP. Pamatojoties uz minēto izvērtējumu, ziņojumā par valsti tika identificētas visneatliekamākās problēmas, ar kurām saskaras Rumānija. Tajā bija arī novērtēts Rumānijas progress Eiropas sociālo tiesību pīlāra īstenošanā un Savienības pamatmērķrādītāju sasniegšanā nodarbinātības, prasmju un nabadzības, kā arī sociālās atstumtības mazināšanas jomā, kā arī progress Apvienoto Nāciju Organizācijas ilgtspējīgas attīstības mērķu sasniegšanā.

⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/241 (2021. gada 2. februāris), ar ko izveido Atveseļošanas un noturības mehānismu (OV L 57, 18.2.2021., 17. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj>).

- (6) Komisija saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1176/2011 5. pantu izstrādāja padziļinātu pārskatu par Rumāniju. Komisijas dienesti minētās regulas piemērošanas nolūkiem sagatavoja novērtējumu par Rumānijas makroekonomisko neaizsargātību, un tā galvenie konstatējumi tika publicēti 2026. gada 20. maijā ⁵. Komisija 2026. gada 3. jūnijā secināja, ka Rumānijā joprojām pastāv pārmērīga makroekonomikas nelīdzsvarotība. Konkrētāk, neaizsargātība, kas saistīta ar fiskālo un tekošā konta deficītu, pēdējā laikā ir mazinājusies, taču joprojām ir ievērojama, savukārt izmaksu konkurētspēja joprojām ir izaicinājums. Valdības budžeta deficīts 2025. gadā samazinājās, pateicoties ievērojamiem konsolidācijas centieniem; paredzams, ka deficīts turpinās samazināties 2026. un 2027. gadā, taču deficīts joprojām būs liels. Banku un valsts saikne joprojām ir ievērojama, jo banku iekšzemes valdības obligāciju turējumi kā daļa no kopējiem aktīviem ir lielākie Eiropas Savienībā un palielinājās 2025. gadā. Tekošā konta deficīts 2025. gadā uzlabojās tikai nedaudz, un tiek prognozēts, ka tas turpinās samazināties, lai gan tas joprojām ir liels. Vienības darbaspēka izmaksas 2025. gadā ievērojami palēninājās pēc ļoti spēcīga pieauguma iepriekšējos gados, taču paredzams, ka tās joprojām pieaugs straujāk nekā ES lielākajā daļā. Pamatinflācija bija pēdējos gados Eiropas Savienībā visaugstākā – PVN likmju pieaugums 2025. gadā izskaidro tikai daļu no tās, un paredzams, ka tā saglabāsies augsta. Politikas progress 2025. gadā bija ievērojams, jo īpaši attiecībā uz budžeta deficīta samazināšanu, pateicoties valdības algu un pensiju iesaldēšanai uz diviem gadiem un PVN likmju un citu nodokļu palielinājumam. Raugoties nākotnē, bez turpmākas enerģiskas fiskālās konsolidācijas, ko papildina piesardzīga ienākumu politika un efektīvas strukturālās reformas, Rumānija joprojām ir pakļauta procentu likmju pieaugumam un ieguldītāju konfidences pārmaiņām.

⁵ Komisijas dienestu darba dokuments “Padziļināts pārskats par Rumāniju. Sagatavots saskaņā ar Regulu 1176/2011 par to, kā novērst un koriģēt makroekonomisko nelīdzsvarotību” (SWD(2026)141 final).

- (7) Padome 2025. gada 8. jūlijā pieņēma pārskatītu ieteikumu saskaņā ar LESD 126. pantu par pārmērīga budžeta deficīta situācijas novēršanu Rumānijā ⁶. Padome ieteica šādus neto izdevumu maksimālos pieauguma tempus: 2,8 % 2025. gadā, 2,6 % 2026. gadā, 4,6 % 2027. gadā, 4,4 % 2028. gadā, 4,2% 2029. gadā un 4,0% 2030. gadā, un tiem atbilstošie maksimālie kumulatīvie pieauguma tempi, kas aprēķināti, atsaucoties uz 2024. bāzes gadu, ir 2,8 % 2025. gadā, 5,5 % 2026. gadā, 10,4 % 2027. gadā, 15,2% 2028. gadā, 20,1% 2029. gadā un 24,9 % 2030. gadā. Minētajā ieteikumā norādītā korektīvā neto izdevumu virzība aizstāj neto izdevumu maksimālos pieauguma tempus, kā noteikts Padomes 2025. gada 21. janvāra ieteikumā, ar ko apstiprina Rumānijas vidēja termiņa fiskāli strukturālo plānu ^{7 8}. Pamatojoties uz Komisijas 2026. gada 3. jūnija novērtējumu par efektīvu rīcību ⁹, pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūra attiecībā uz Rumāniju uz laiku tiek atlikta.
- (8) Krievijas agresijas karš pret Ukrainu un tā sekas ir eksistenciāls pārbaudījums Eiropas Savienībai. Komisija ir aicinājusi dalībvalstis koordinēti pieprasīt Stabilitātes un izaugsmes pakta valsts izņēmuma klauzulas iedarbināšanu, lai atbalstītu ES centienus panākt strauju un būtisku aizsardzības izdevumu palielinājumu ¹⁰, un Eiropadome 2025. gada 6. marta sanāksmē atzinīgi novērtēja šo priekšlikumu.

⁶ Padomes Ieteikums par pārmērīga budžeta deficīta situācijas novēršanu Rumānijā, pieņemts 2025. gada 8. jūlijā. Visi dokumenti, kas saistīti ar pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūru dalībvalstī, ir pieejami šajā tīmekļa vietnē: https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-governance-framework/stability-and-growth-pact/corrective-arm-excessive-deficit-procedure/excessive-deficit-procedures-overview/MemberState_en.

⁷ Padomes Ieteikums (2025. gada 21. janvāris), ar ko apstiprina Rumānijas valsts vidēja termiņa fiskāli strukturālo plānu (OV C/2025/251, 10.2.2025., [Padomes Ieteikums \(2025. gada 21. janvāris\), ar ko apstiprina Rumānijas valsts vidēja termiņa fiskāli strukturālo plānu](#)).

⁸ Joprojām ir piemērojams 2025. gada 21. janvāra ieteikuma 2. punkts un II pielikums ("Reformu un investīciju kopums, kas ir pamats korekcijas perioda pagarināšanai līdz septiņiem gadiem").

⁹ Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Centrālajai bankai, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai, Reģionu komitejai un Eiropas Investīciju bankai: "2026. gada Eiropas pusgads – pavasara pakete", COM(2026) 200 final.

¹⁰ Komisijas paziņojums "Aizsardzības izdevumu pieauguma iekļaušana Stabilitātes un izaugsmes paktā", Brisele, 19.3.2025., C(2025) 2000 final.

- (9) Rumānija 2026. gada 4. maijā iesniedza 2026. gada progresu ziņojumu ¹¹, informējot par ieteikto neto izdevumu maksimālo pieauguma tempu ievērošanu un tādu reformu un investīciju īstenošanu, ar kurām reaģē uz galvenajām problēmām, kas konstatētas Eiropas pusgada konkrētai valstij adresētajos ieteikumos. Gada progresu ziņojums atspoguļo arī Rumānijas pienākumu divreiz gadā ziņot par panākto progresu atveseļošanas un noturības plāna īstenošanā saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 27. pantu. Ziņojums par darbībām, kas veiktas saskaņā ar pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūru, ir iekļauts gada progresu ziņojumā.
- (10) Reālā IKP pieaugums 2025. gadā bija 0,7 %, un SPCI inflācija bija 6,8 %. Komisijas 2026. gada pavasara prognozē paredzēts, ka reālais IKP 2026. gadā palielināsies par 0,1 % un 2027. gadā par 2,3 %, taču SPCI inflācija 2026. gadā plānota 7,0 % apmērā un 2027. gadā 3,7 % apmērā.

¹¹ 2026. gada progresu ziņojumi ir pieejami https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/stability-and-growth-pact/preventive-arm/annual-progress-reports_en.

- (11) Saskaņā ar *Eurostat* sniegtajiem datiem ¹² Rumānijas vispārējās valdības budžeta deficīts samazinājās no 9,3 % no IKP 2024. gadā līdz 7,9 % 2025. gadā. Deficīta samazinājums 2025. gadā galvenokārt atspoguļo ietekmi, ko radīja vairākas fiskālās konsolidācijas paketes, kuras pieņemtas no 2024. gada decembra līdz 2025. gada oktobrim. 2024. gada decembrī parlaments pieņēma pasākumus, tostarp algu un pensiju nominālu iesaldēšanu publiskajā sektorā 2025. gadā un ieņēmumus nesošus pasākumus 0,3 % apmērā no IKP. 2025. gada jūlijā parlaments pieņēma papildu fiskālās konsolidācijas pasākumus, kas ietver ievērojamu nodokļu ieņēmumu pieaugumu (PVN likmju palielināšanu, veselības iemaksu bāzes paplašināšanu, akcīzes nodokļa palielināšanu un augstāku dividendžu nodokļa likmi) un algu un pensiju nominālās iesaldēšanas pagarināšanu līdz 2026. gadam. 2025. gada septembrī parlaments pieņēma arī lēmumu palielināt periodiskos nodokļus mājokļa īpašumam un vides nodokļus. Pamatojoties uz prognozes termiņa datumā zināmajiem politikas pasākumiem, Komisijas 2026. gada pavasara prognozē paredzēts, ka deficīts būs 6,2 % no IKP 2026. gadā un 5,8 % no IKP 2027. gadā. Samazinājums 2026. gadā galvenokārt atspoguļo iepriekš aprakstīto pasākumu ietekmi visa gada garumā. Deficīta samazinājums 2027. gadā galvenokārt atspoguļo prognozēto publisko investīciju samazinājumu pēc ANM darbības beigām. Fiskālā situācija Rumānijā joprojām ir nestabila. Ņemot vērā pašreizējo politisko situāciju, šo novērtējumu joprojām ieskauj ievērojama nenoteiktība, un tas nozīmē īstenošanas riskus fiskālajai korekcijai, kas joprojām ir nepieciešama 2026. gadā un turpmākajos gados.

¹² *Eurostat* euro rādītāji, 2026. gada 22. aprīlis.

- (12) Saskaņā ar Komisijas aplēsēm fiskālā nostāja ¹³, kas ietver gan valsts, gan ES finansētos izdevumus, 2025. gadā bija ierobežojoša, proti, 2,2 % no IKP. Tiek prognozēts, ka tā būs ierobežojoša, proti, 2,5 % no IKP 2026. gadā un 0,7 % no IKP 2027. gadā.
- (13) Saskaņā ar *Eurostat* sniegtajiem datiem ¹⁴ Rumānijas vispārējās valdības parāds pieauga no 54,8 % no IKP 2024. gada beigās līdz 59,3 % no IKP 2025. gada beigās. Parāda attiecības pieaugums 2026. gadā galvenokārt atspoguļo augsto primāro valdības budžeta deficītu un prognozēto procentu maksājumu pieaugumu. Pamatojoties uz prognozes termiņa datumā zināmajiem politikas pasākumiem, Komisijas 2026. gada pavasara prognozē paredzēts, ka parāda attiecība pret IKP līdz 2026. gada beigām palielināsies līdz 61,6 % un līdz 2027. gada beigām palielināsies vēl līdz 63,4 %. Palielinājums 2026. un 2027. gadā galvenokārt atspoguļo lielo primāro valdības budžeta deficītu šajā periodā.
- (14) Saskaņā ar *Eurostat* datiem ¹⁵ kopējie vispārējās valdības izdevumi aizsardzībai Rumānijā 2025. gadā bija 1,5 % no IKP. Saskaņā ar Komisijas 2026. gada pavasara prognozi tie būs 1,7 % no IKP 2026. gadā un 1,8 % no IKP 2027. gadā ¹⁶.

¹³ Fiskālā nostāja tiek definēta kā vispārējās valdības pamata budžeta stāvokļa izmaiņas pret iepriekšējo gadu. Tās mērķis ir novērtēt ekonomikas stimulu, ko rada fiskālā politika – gan tā, kas attiecas uz valsts finansējumu, gan tā, kas attiecas uz finansējumu no ES budžeta. Fiskālā nostāja tiek mērīta kā starpība starp i) vidēja termiņa potenciālo izaugsmi un ii) primāro izdevumu izmaiņām, atskaitot diskrecionāros ieņēmumu pasākumus un ietverot izdevumus, ko finansē ar neatmaksājamu atbalstu (dotācijām) no Atveseļošanas un noturības mehānisma un citiem Savienības fondiem.

¹⁴ *Eurostat* euro rādītāji, 2026. gada 22. aprīlis.

¹⁵ *Eurostat*, valdības izdevumi pēc valdības funkciju klasifikācijas (COFOG).

¹⁶ NATO aizsardzības izdevumu definīcija atšķiras no valdības funkciju klasifikācijā (COFOG) lietotās aizsardzības izdevumu definīcijas. Turklāt atšķirības varētu izraisīt arī izdevumu, jo īpaši ar militāro ekipējumu saistītu izdevumu, ierakstīšanas laiks, tāpēc ka NATO pārskatos netiek ievēroti nacionālo kontu noteikumi par ierakstīšanas laiku.

- (15) Savienība joprojām saskaras ar energoapgādes traucējumu un paaugstināta cenu svārstīguma risku, ko saasina ģeopolitiskā spriedze, kura ietekmē globālos naftas un gāzes tirgus. 2022.–2023. gada enerģētiskās krīzes laikā gūtā pieredze liecina, ka plaši pasākumi, kas nav mērķorientēti, rada lielas fiskālās izmaksas un ir sociāli un ekonomiski neefektīvi. Kopš 2026. gada februārī sākās karš Tuvajos Austrumos, Rumānija ir pieņēmusi fiskālās politikas pasākumus, lai mazinātu augsto enerģijas cenu ietekmi uz mājsaimniecībām un uzņēmumiem ¹⁷. Tie ietver akcīzes nodokļa samazinājumu, kas nav mērķorientēts, dīzeļdegvielas produktiem līdz 2026. gada jūnija beigām un mērķorientētu valsts atbalstu lauksaimniekiem un dažiem uzņēmumiem, kas paredzēts budžetā līdz 2026. gada septembrim. Saskaņā ar Komisijas 2026. gada pavasara prognozi šo pasākumu fiskālās izmaksas 2026. gadā būs mazākas par 0,1 % no IKP. Komisija lēš, ka šiem pasākumiem, ja tie paliktu spēkā līdz 2026. gada beigām, fiskālās izmaksas 2026. gadā sasniegs 0,1 % no IKP.
- (16) Pamatojoties uz Komisijas aprēķiniem, neto izdevumi Rumānijā 2025. gadā pieauga par 0,5 %. Neto izdevumu pieaugums 2025. gadā ir mazāks par ieteikto maksimālo pieauguma tempu.
- (17) Pamatojoties uz Komisijas aprēķiniem, tiek prognozēts, ka neto izdevumi Rumānijā 2026. gadā pieaugs par 1,8 % un 2025. un 2026. gada kumulatīvais pieaugums būs 2,3 %. Prognozētais neto izdevumu pieaugums 2026. gadā ir mazāks par ieteikto maksimālo pieauguma tempu. Aplūkojot 2025. un 2026. gadu kopā, prognozētais neto izdevumu kumulatīvais pieauguma temps arī ir mazāks par ieteikto maksimālo pieauguma tempu.

¹⁷ Tas atspoguļo situāciju Komisijas 2026. gada pavasara prognozes termiņa datumā (2026. gada 4. maijs).

- (18) Ieteikumā, ar ko apstiprina Rumānijas vidēja termiņa plānu, ir precizēts reformu un investīciju kopums, kas ir pamats korekcijas perioda pagarināšanai, kā arī īstenošanas grafiks. Ņemot vērā Rumānijas gada progresa ziņojumā sniegto informāciju, Komisija uzskata, ka šo reformu un investīciju galveno posmu īstenošana, kas bija jāveic līdz 2026. gada 30. aprīlim, kopumā norit sekmīgi. Tehniskā līmenī turpinās sagatavošanas darbs pie publiskā sektora atalgojuma sistēmas reformas, un paredzams, ka 2026. gada vasarā tiks pieņemts jauns likums. Ir jāveic daži turpmāki pasākumi nodokļu administrēšanas jomā, jo īpaši, lai samazinātu Rumānijas ļoti lielo PVN saistību neizpildi. Turpinās arī darbs pie īpašuma nodokļu reformas, tostarp pie IT sistēmas izstrādes automatizētai īpašuma novērtēšanai, publisko izdevumu sistēmu uzraudzības specializētās struktūras darbības uzsākšanas un uzņēmējdarbības finansēšanas reformas. Komisija uzskata, ka kopumā Rumānija ir apmierinoši izpildījusi savas saistības ¹⁸.
- (19) Budžeta procedūru stiprināšana, kas ļautu labāk kontrolēt publiskās investīcijas, būtu ļoti noderīga, lai kontrolētu fiskālo deficītu Rumānijā. Pēdējos gados ir vērojama tendence pārtērēt līdzekļus salīdzinājumā ar budžeta plāniem, jo trūkst koordinācijas starp nozaru ministrijām, kas atbild par investīcijām, un Finanšu ministriju. Investīciju plānošanas dokuments, kas atspoguļo visas investīciju saistības vidējā termiņā, tostarp to dzīves cikla kapitāla prasības, sniegtu skaidrību par nepieciešamo finansējumu un tā pieejamību pēc ikgadējā budžeta gada. Turklāt trūkst mehānismu, lai atbalstītu finansējuma pieejamību pēc ikgadējā budžeta gada, un ierobežojumu līdzekļu novirzīšanai citiem mērķiem. Šī vispārējā situācija veicina lielāku gada fiskālo deficītu, nekā gaidīts. Būtu jāpalielina arī nodokļu iekasēšana, jo īpaši novēršot PVN un uzņēmumu ienākuma nodokļa (UIN) iztrūkumus, kas pašlaik ir attiecīgi 30 % un 44 %, kas ir augstākās vērtības Eiropas Savienībā. Vidējā termiņā un saskaņā ar fiskālo stabilitāti būtu lietderīgi apsvērt darbaspēka nodokļu īpatsvara samazināšanu zemu atalgotiem darba ņēmējiem, kuriem pašlaik ir salīdzinoši liels slogs.

¹⁸ Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Centrālajai bankai, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai, Reģionu komitejai un Eiropas Investīciju bankai “2026. gada Eiropas pusgads – pavasara pakete” (COM(2026) 200 final).

- (20) Īstenotās vispārējās un īpašās pensiju reformas ir būtiskas, lai aizsargātu publiskās finanses un nodrošinātu Rumānijas pensiju sistēmas taisnīgumu. Ir vajadzīgi turpmāki centieni fiskālās stabilitātes jomā, tostarp attiecībā uz publiskā sektora algu reformas izstrādi un īstenošanu.
- (21) Joprojām ir būtiski sistemātiski, jēgpilni un savlaicīgi iesaistīt vietējās un reģionālās pašvaldības, sociālos partnerus, pilsonisko sabiedrību un citas attiecīgās ieinteresētās personas, lai nodrošinātu plašu līdzdalību sekmīgā Savienības finansēšanas instrumentu īstenošanā, kā arī Eiropas pusgada kontekstā.
- (22) Rumānijā kohēzijas politikas programmu īstenošana, kas ietver atbalstu no Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF), Taisnīgas pārkārtošanās fonda (TPF), Eiropas Sociālā fonda Plus (ESF+) un Kohēzijas fonda (KF), pārsniedz ES līmeņa vidējo tempu gan projektu atlases, gan maksājumu ziņā. Ir svarīgi saglabāt pašreizējo tempu, vienlaikus maksimāli palielinot to ietekmi uz vietas. Rumānija jau veic pasākumus saskaņā ar kohēzijas politikas programmām, lai veicinātu konkurētspēju un izaugsmi. Tomēr dažās jomās īstenošana var būt vēl vairāk jāstiprina, tostarp, lai mazinātu ekonomikas dekarbonizācijas un taisnīgas pārkārtošanās sociālo un ekonomisko ietekmi, īpašu uzmanību pievēršot teritorijām, kuras šī pārkārtošanās skar visvairāk. Rumānijai ir jāpaātrina TPF īstenošana, jo līdzekļi ir jāizmaksā līdz 2026. gada beigām. Ir būtiski nodrošināt, ka ātri un efektīvi tiek īstenotas jaunās investīcijas, ko Rumānija identificējusi kohēzijas politikas fondu vidusposma pārskatīšanā, jo īpaši tās, kas saistītas ar piecām Vidusposma pārskatīšanas regulā ¹⁹ noteiktajām prioritātēm.

¹⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2025/1914 (2025. gada 18. septembris), ar ko groza Regulas (ES) 2021/1058 un (ES) 2021/1056 attiecībā uz īpašiem pasākumiem stratēģisku problēmu risināšanai vidusposma pārskatīšanas kontekstā.

- (23) Rumānijas austrumu pierobežas reģioni saskaras ar papildu problēmām, kas kavē to ekonomiskās un sociālās attīstības izredzes, jo pašreizējās strukturālās problēmas saasinās. Krievijas agresijas kara pret Ukrainu ietekme palielina spiedienu uz drošību, traucē saimniecisko pārrobežu darbību un samazina investīciju pievilcību.
- (24) Rumānija saskaras ar vairākām problēmām, kas saistītas ar valsts pārvaldes kvalitāti un efektivitāti, lielu projektu sagatavošanu un prioritāšu noteikšanu, ekonomikas dekarbonizāciju un enerģijas ražošanu, sociālo aizsardzību un piekļuvi pamatpakalpojumiem, dalību darba tirgū un prasmju trūkumu, nabadzību un sociālo atstumtību.
- (25) Vāja valsts pārvalde un iestādes turpina negatīvi ietekmēt uzņēmējdarbības vidi. Lai gan ir izveidots oficiāls satvars kvalitatīvu tiesību aktu izstrādei, tā īstenošanā trūkst konsekvences. Joprojām pastāv trūkumi sabiedriskajās apspriešanās un ietekmes novērtējumos, kas bieži vien ir formāli. Pilsoniskās sabiedrības organizācijas un uzņēmumi joprojām pauž bažas par sabiedriskajām apspriešanām, kuru termiņi ir ļoti īsi un kurās viņu komentāri netiek pietiekami ņemti vērā. Sabiedriskajām apspriešanām nāktu par labu ieinteresēto personu agrāka iesaistīšana politikas ciklā, savukārt tiesību aktu kvalitāti varētu uzlabot, stiprinot civildienesta ierēdņu spēju sagatavot regulatīvus ietekmes novērtējumus un *ex post* novērtējumus. Lēmumu pieņemšanas paredzamība un juridiskā noteiktība joprojām ir būtiska problēma, jo likumdošanas procesā bieži tiek izmantoti valdības ārkārtas rīkojumi. Turklāt Rumānija ir viena no valstīm ar vājākiem rezultātiem regulatīvā sloga ziņā, un 66 % uzņēmumu uzskata, ka uzņēmējdarbības regulējums ir šķērslis ilgtermiņa investīcijām. Neraugoties uz uzlabojumiem, digitālo publisko pakalpojumu pieejamība uzņēmumiem un privātpersonām ir ievērojami zem ES vidējiem rādītājiem (55 % salīdzinājumā ar ES: 86 %; 63 % salīdzinājumā ar ES: 82 %). Ir vajadzīgi turpmāki centieni, lai nodrošinātu sadarbību visos pārvaldības līmeņos, noteiktu skaidrākus pakalpojumu standartus un uzlabotu pārredzamību un lietotāju pieredzi digitālo publisko pakalpojumu jomā. Rumānijai nāktu par labu valstij piederošu uzņēmumu korporatīvās pārvaldības satvara stingrāka īstenošana, tostarp attiecībā uz pienācīgu pārredzamību un konkurenci valdes locekļu iecelšanā, konsekvētām pilnvarām un uz sniegumu balstīta atalgojuma izmantošanu.

- (26) Neraugoties uz 2025. gadā veiktajiem centieniem, atkārtota kavēšanās ES programmu, tostarp ANM, īstenošanā norāda uz pastāvīgām nepilnībām valsts pārvaldes spējā plānot, organizēt un īstenot sarežģītus projektus. Konkurence publiskā iepirkuma jomā ir ierobežota, joprojām pastāv trūkumi plānošanā un konkursu sagatavošanā, un publiskais iepirkums joprojām ir augsta riska joma korupcijas un krāpšanas ziņā. Klimatadaptācijas rīcībpolitikas pasākumu īstenošanu un investīcijas vides infrastruktūrā, jo īpaši ūdens resursu apsaimniekošanā un noturībā, atkritumu apsaimniekošanā un aprites ekonomikā, dabā balstītos risinājumos, kavē speciālo zināšanu un resursu trūkums visos teritoriālās pārvaldības līmeņos, kā arī sistēmiskas nepilnības pārvaldībā un administratīvajās procedūrās, stratēģiskajā plānošanā, izpildes panākšanā un datu vākšanā. Tajā pašā laikā joprojām pastāv spiediens uz ekosistēmām un biodaudzveidību, tostarp jūras ekosistēmām. Joprojām pastāv lielas nepilnības dzelzceļa un autoceļu infrastruktūrā (tostarp to klimatnoturībā), ritošā sastāva modernizācijā, savienojamībā attālos apgabalos un pārrobežu savienojamībā, un *TEN-T* īstenošana ir nevienmērīga, savukārt transportlīdzekļu parka atjaunošana joprojām ir lēna un ceļu satiksmes drošības rezultāti joprojām ir vieni no vājākajiem Eiropas Savienībā. Šo investīciju vajadzību apmierināšana veicinātu ekonomikas izaugsmi, kā arī teritoriālo konvergenci, jo joprojām pastāv būtiskas atšķirības starp reģioniem, kā arī reģionos, tostarp galvaspilsētā. Lai gan ir veikti daži pasākumi privāto investīciju veicināšanai, varētu atvieglot uzņēmumu, jo īpaši MVU, piekļuvi banku un nebanku finansējumam, jo privāto un institucionālo ieguldītāju līdzdalība kapitāla tirgos joprojām ir neliela un finanšpratība ir vāja. Gan publiskie, gan uzņēmumu izdevumi pētniecībai un inovācijai ir vieni no zemākajiem Eiropas Savienībā, savukārt pētnieku karjera un uzņēmumu un akadēmisko aprindu sadarbība (un tai sekojošā tehnoloģiju nodošana) ir jāstiprina. Lai risinātu šīs sarežģītās problēmas, Rumānijai nāktu par labu administratīvo spēju stiprināšana visos valdības līmeņos.

- (27) Lai gan Rumānija ir panākusi zināmu progresu energoresursu struktūras dekarbonizācijā, jo īpaši dezekspluatējot ar oglēm un lignītu darbināmo jaudu saskaņā ar ANP, ir vajadzīgi papildu centieni, lai atbalstītu enerģētikas pārkārtošanu. Valsts energosistēma joprojām lielā mērā ir atkarīga no fosilajām degvielām, kas bieži vien nosaka augstu elektroenerģijas cenu tirgū. Pakāpeniska atteikšanās no oglēm un dabasgāzes izmantošanas ierobežošana, aizstājot tās ar tīrākām alternatīvām, labāk pasargātu Rumānijas ekonomiku no turpmākiem fosilās degvielas cenu satricinājumiem, palielinātu energoapgādes drošību un galu galā uzlabotu konkurētspēju, pateicoties zemākām enerģijas cenām.
- (28) Pēdējos gados ir panākts zināms progress atjaunīgās enerģijas ražošanas paplašināšanās, un ANP ir iekļauti pasākumi, kuru mērķis ir reformēt tiesisko regulējumu, lai veicinātu atjaunīgo energoresursu izmantošanu. Tomēr 2025. gadā konstatētās problēmas joprojām pastāv. Rumānijā joprojām ir daudzi šķēršļi atjaunīgo energoresursu izvēršanai, jo īpaši neprognozējama regulatīvā vide, cenu nenoteiktība, apgrūtināša atļauju piešķiršana un neskaidri zemes izmantošanas noteikumi. Ir vajadzīgas papildu investīcijas, lai uzlabotu sistēmas elastību, jo īpaši koncentrējoties uz tīkla infrastruktūru un regulatīvajām reformām, kuru mērķis ir vienkāršot un paātrināt atļauju piešķiršanas procedūras, lai veicinātu papildu atjaunīgās enerģijas izmantošanu. Rumānija ir uz pareizā ceļa, lai sasniegtu 15 % pārrobežu starpsavienojumu mērķrādītāju 2030. gadam, taču tās jauda joprojām ir nepietiekama, un progress ir lēns. Ir iespējama turpmāka koordinācija ar kaimiņvalstīm (Bulgāriju, Ungāriju, Moldovu, Ukrainu), lai vēl vairāk uzlabotu tirgus integrāciju reģionā.

- (29) Rumānija joprojām subsidē fosilās degvielas, savukārt siltumapgādes nozare, kas ir ļoti atkarīga no gāzes, joprojām lielā mērā nav reformēta. Tomēr tas, ka pašlaik nav skaidras trajektorijas šo subsīdiju pakāpeniskai izbeigšanai pirms 2030. gada, attur no elektrifikācijas un kavē energoresursu struktūras dekarbonizāciju. Īpaši svarīgi ir pakāpeniski izbeigt fosilo degvielu subsīdijas, kas mērķtiecīgi nenovērš enerģētisko nabadzību un/vai nereaģē uz patiesām bažām par enerģētisko drošību. Nelabvēlīgas elektroenerģijas un gāzes cenu attiecības dēļ (ko daļēji veicina fosilās degvielas subsīdijas) elektroenerģijas īpatsvars enerģijas patēriņā pēdējā desmitgadē lielā mērā ir palicis nemainīgs. Augstās enerģijas cenas ietekmē energoietilpīgas nozares un konkurētspēju. Rūpniecības nozarē dominē procesi ar ierobežotu elastību (piemēram, tērauds/alumīnijs, cements, stikls), kas ierobežo pieprasījuma reakciju. Turklāt Rumānijas ANP un kohēzijas politikas programmās ir ietvertas vairākas lielas investīcijas mājokļu un sabiedrisko ēku energoefektivitātē, taču progress ir bijis lēns un mājokļu kvalitātes problēmas joprojām pastāv. Ir vajadzīgi turpmāki politikas centieni, lai paātrinātu jaunas atjaunīgās enerģijas ražošanas jaudas izvēršanu, samazinātu atkarību no fosilajām degvielām nolūkā veicināt smagās rūpniecības dekarbonizāciju un samazinātu enerģijas patēriņu, jo īpaši transporta nozarē un ēku fondā.
- (30) Ņemot vērā cilvēkkapitāla izšķirošo nozīmi Savienības konkurētspējas un stratēģiskās autonomijas uzlabošanā, Padome 2026. gadā ieteica dalībvalstīm rīkoties, lai steidzami risinātu ar cilvēkkapitālu saistītās strukturālās problēmas prasmju, izglītības un mācību jomā, kuras kavē konkurētspēju. Rumānijai adresētie 2026. gada ieteikumi var palīdzēt īstenot Padomes ieteikumu par cilvēkkapitālu Savienībā.

- (31) Sieviešu līdzdalība darba tirgū ir viena no zemākajām Eiropas Savienībā (57,8 % salīdzinājumā ar ES: 71,1 %). Jauniešiem ir grūti iesaistīties oficiālā nodarbinātībā, jo jauniešu bezdarbs bija viens no augstākajiem Eiropas Savienībā, un to jauniešu īpatsvars, kuri nemācās, nestrādā un neapgūst arodu (*NEET*), ir ievērojami augstāks par ES vidējo rādītāju (19,2 % salīdzinājumā ar ES: 11,0 %). Turklāt personu ar invaliditāti nodarbinātība joprojām ir ierobežota, jo personu ar invaliditāti nodarbinātības atšķirība ievērojami pārsniedz ES vidējo rādītāju un viņu dalība darba tirgū karjeras beigās ir viena no zemākajām Eiropas Savienībā. Palielinot sieviešu, jauniešu un personu ar invaliditāti dalību darba tirgū, varētu mazināt nelabvēlīgo demogrāfisko ietekmi, palielinot pieejamo darbaspēku un atbalstot ekonomikas attīstību. Būtu svarīgi risināt problēmas saistībā ar aktivizācijas pasākumu efektivitāti, bērnu, kas jaunāki par trim gadiem, ierobežotu uzņemšanu pirmsskolas izglītībā un aprūpē (11,4 % salīdzinājumā ar ES: 39,2 %), jo īpaši lauku apvidos, un darba vietu pieejamība un pielāgošana personām ar invaliditāti, lai atbalstītu viņu iekļaušanu darba tirgū. Turklāt Rumānijā ir viens no ES augstākajiem rādītājiem nodarbinātu personu nabadzības ziņā (10,7 % nodarbināto salīdzinājumā ar 8,3 % Eiropas Savienībā 2025. gadā), ko galvenokārt rada pašnodarbinātie, neraugoties uz pastāvīgu samazinājumu kopš 2016. gada, kad tas bija 18,6 %. Vienlaikus vidējā reālā alga tajā pašā periodā ir ievērojami pieaugusi. Rumānija varētu apsvērt iespēju uzlabot darba tirgus aktivizācijas pasākumu mērķorientēšanu, finansēšanu un efektivitāti un pārorientēt uzsvaru no nodarbinātības subsīdijām uz apmācību, informēšanu un pakalpojumu digitalizāciju.

- (32) Rumānija ir ieviesusi būtiskas izglītības un prasmju reformas, lai atbalstītu prasmju attīstību. Neraugoties uz šiem centieniem, joprojām pastāv problēmas samazināt priekšlaicīgu mācību pārtraukšanu, uzlabot pamatprasmes un digitālās pamatprasmes, palielināt profesionālās izglītības un apmācības efektivitāti un saskaņot iegūto izglītību ar darba tirgus vajadzībām. To jauniešu īpatsvars, kuri priekšlaicīgi pametuši izglītību un apmācību, joprojām ir ievērojami augsts, salīdzinot ar pastāvīgu samazinājumu ES līmenī, un vēl augstāks lauku apvidos (23,7 % salīdzinājumā ar 4,6 % pilsētās), pilsētās un piepilsētās, kā arī romu un personu ar invaliditāti vidū. Rumānijas jauniešu zemās pamatprasmes kavē konkurētspēju un cilvēkkapitāla attīstību, jo vairāk nekā 40 % 15 gadus vecu jauniešu nesasniedz minimālo prasmju līmeni matemātikā, lasīšanā un zinātnē (salīdzinājumā ar ES vidējo rādītāju zem 30 %), un tas atklāj sistēmiskas problēmas mācīšanas kvalitātē, jo lauku studentu vērtējums ir ievērojami zemāks nekā pilsētu studentiem. Turklāt lauku apvidos tikai 66,5 % pieaugušo ir ieguvuši pamatzglītību (salīdzinājumā ar 94,7 % pilsētās) un 6,6 % ir ieguvuši terciāro izglītību (salīdzinājumā ar 37,3 % pilsētās). Turklāt zema pieaugušo līdzdalība mācībās ierobežo prasmju attīstību un karjeras izaugsmi. Šo problēmu risināšana arī palīdzētu uzlabot darbvietu kvalitāti. Lielais digitālo pamatprasmju trūkums apdraud ekonomikas attīstību un sociālo iekļaušanu. Tikai 9,1 % no nesenajiem profesionālās izglītības un apmācības (PIA) dalībniekiem apmācības laikā mācījās darbavietā (salīdzinājumā ar ES vidējo rādītāju: 66,0 %). Turklāt neatbilstība starp darbaspēka prasmēm un darba devēju vajadzībām, tostarp pastāvīgais zinātnes, tehnoloģiju, inženierzinātņu un matemātikas (*STEM*) absolventu trūkums, izraisa prasmju trūkumu, jo īpaši nozarēs, kas saistītas ar zaļo pārkārtošanos, un ir būtisks ierobežojums uzņēmumiem. Lai risinātu šīs problēmas, Rumānijai nāktu par labu strukturālo izglītības nepilnību novēršana un mūžizglītības nodrošināšana, un pieejamo datu par nepieciešamajām prasmēm un attīstību optimāla izmantošana.

- (33) Sociālie apstākļi turpina uzlaboties, taču Rumānijā joprojām ir viens no augstākajiem nabadzības vai sociālās atstumtības riskiem Eiropas Savienībā, un bērnu nabadzība un sociālā atstumtība ir īpaši augsta (32,4 % salīdzinājumā ar ES: 24,3 % 2025. gadā). Neaizsargātas grupas, piemēram, romi, personas ar invaliditāti, mazizglītoti iedzīvotāji un lauku apvidos dzīvojoši cilvēki, saskaras ar paaugstinātu risku. Sociālo pārvedumu (izņemot pensijas) ietekme uz nabadzības mazināšanu bija ierobežota (21,7 % salīdzinājumā ar ES: 33,3 % 2025. gadā), un arī izdevumi sociālajai aizsardzībai joprojām ir vieni no zemākajiem Eiropas Savienībā. Sociālie, veselības aprūpes un izglītības pakalpojumi joprojām ir nevienmērīgi pieejami, un lauku apvidiem un marginalizētām kopienām, piemēram, romiem, ir grūtības tiem piekļūt. Bez labākas koordinācijas starp centrālo un vietējo līmeni, tostarp attiecībā uz datu vākšanu un apmaiņu, pierādījumi sociālo mājokļu vajadzību un sociālo mājokļu fonda piemērotības novērtēšanai joprojām ir ierobežoti. Novēršama un ārstējama mirstība joprojām bija ļoti augsta, savukārt vāja primārā aprūpe, arī darbinieku trūkuma dēļ, vēl vairāk veicina novēršamu uzturēšanos slimnīcās, kas nav rentabla un ierobežo agrīnas iejaukšanās iespējas. Ilgtermiņa aprūpes un sociālo pakalpojumu pieejamība joprojām ir nepietiekama, jo īpaši attiecībā uz aprūpi mājās un nedzīvojamo ēku kopienā balstītiem pakalpojumiem neatkarīgai dzīvei personām ar invaliditāti, un tas kavē deinstitucionalizācijas procesu. Šo problēmu risināšana arī palīdzētu atbalstīt augšupēju sociālo konvergenci atbilstoši Komisijas dienestu sociālās konverģences sistēmas otrā posma valstu analīzei ²⁰. Rumānijai nāktu par labu sociālās aizsardzības sistēmas tvēruma un adekvātuma uzlabošana, arī attiecībā uz pašnodarbinātiem, tostarp lauksaimniekiem, ciešāka koordinācija starp valdības līmeņiem un papildu investīcijas pieejamos pakalpojumos, lai samazinātu nabadzību un veicinātu sociālo iekļaušanu. Nesenie leģislatīvie pasākumi ir stiprinājuši ienākumu aizsardzības mehānismus darbiniekiem, kurus skārusi darba devēja maksātnespēja.
- (34) Ņemot vērā Komisijas sagatavoto padziļināto pārskatu un tā secinājumus par pārmērīgas nelīdzsvarotības pastāvēšanu, ieteikumi saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1176/2011 6. pantu ir atspoguļoti 1., 2. un 3. ieteikumā. 1. ieteikumā minētā politika cita starpā palīdz novērst neaizsargātību, kas saistīta ar lielu fiskālo un ārējo deficītu. 2. un 3. ieteikumā minētā politika palīdz novērst neaizsargātību, kas saistīta ar konkurētspēju,

²⁰ [SWD\(2026\) 122 – Otrā posma valstu analīze par sociālo konvergenci saskaņā ar sociālās konverģences sistēmu \(SCF\)](#), 2026.

AR ŠO IESAKA Rumānijai 2026. un 2027. gadā rīkoties šādi.

1. Turpināt ievērot maksimālos neto izdevumu pieauguma tempus, ko Padome ieteica 2025. gada 8. jūlijā, lai novērstu pārmērīga budžeta deficīta situāciju. Palielināt kopējos aizsardzības un drošības izdevumus un gatavību, vienlaikus nodrošinot parāda ilgtspēju un izdevumu efektivitāti, kā arī pakāpeniski pielāgojot budžetu, lai uzturētu strukturāli lielākus aizsardzības izdevumus. Nodrošināt, ka pasākumi, kuru mērķis ir mazināt enerģijas cenu kāpuma ietekmi, ir pagaidu pasākumi, kas vērsti uz neaizsargātu mājsaimniecību aizsardzību vai energoietilpīgu uzņēmumu vajadzību risināšanu, saglabā stimulus taupīt enerģiju, un ka to fiskālās izmaksas ir saderīgas ar saistībām, kas paredzētas ES fiskālajā sistēmā. Turpināt īstenot reformu un investīciju kopumu, kas ir pagarinātā pielāgošanās perioda pamatā, kā Padome ieteikusi 2025. gada 21. janvārī. Veikt turpmākas izlēmīgas darbības, lai aizsargātu publisko finanšu stabilitāti, tostarp pilnībā īstenojot vispārējās un īpašās pensiju reformas, izstrādājot un īstenojot publiskā sektora algu reformu, kas veicina fiskālo konsolidāciju un lielāku taisnīgumu, un stiprinot budžeta procedūras, lai nodrošinātu labāku kontroli pār publiskajām investīcijām. Palielināt kopējo nodokļu iekasēšanu kā daļu no IKP, koncentrējoties uz PVN un UIN iztrūkuma novēršanu.
2. Nodrošināt saskaņā ar Atveseļošanas un noturības mehānismu īstenoto reformu un investīciju nepārtrauktību. Saglabāt īstenošanas tempu kohēzijas politikas programmās, attiecīgā gadījumā balstoties uz pārdali stratēģiskajām prioritātēm un elastības iespējām, par kurām panākta vienošanās kohēzijas politikas satvara vidusposma pārskatīšanā. Risināt unikālās sociālekonomiskās, drošības un civilās sagatavotības problēmas, kas skar reģionus pie ES ārējās austrumu robežas, tostarp pievērsties vajadzībai investēt divējāda lietojuma infrastruktūrā.

3. Veicināt konkurētspēju un samazināt teritoriālās atšķirības, veicinot privātās investīcijas, tostarp pētniecībā un inovācijā, un nodrošinot uzticamas ilgtermiņa publiskās investīcijas pētniecībā un izstrādē. Uzlabot valsts pārvaldes kvalitāti un efektivitāti visos valdības līmeņos un starp tiem, sabiedrisko pakalpojumu digitalizāciju un lēmumu pieņemšanas paredzamību un kvalitāti, pienācīgi apspriežoties ar ieinteresētajām personām, veicot efektīvus ietekmes novērtējumus un racionalizējot administratīvās procedūras. Stiprināt valstij piederošu uzņēmumu korporatīvās pārvaldības sistēmas īstenošanu, vienlaikus veicinot nozares ekonomisko efektivitāti un racionalizāciju. Nodrošināt, ka savlaicīgi tiek veiktas pārdomātas publiskās investīcijas, tostarp izmantojot efektīvas publiskā iepirkuma procedūras. Veicināt investīcijas vides infrastruktūrā un ilgtspējīgā un drošā transportā, tostarp, lai palielinātu attālu un lauku apvidu savienojamību un klimatnoturību.
4. Vēl vairāk dekarbonizēt enerģētikas nozari, palielinot elektroenerģijas sistēmas elastību un tīkla jaudu, paātrinot atjaunīgo energoresursu izvēršanu, kā arī palielinot pārrobežu starpsavienojumus un elektroenerģijas tirdzniecību. Palielināt atjaunīgās un modernizētās centralizētās siltumapgādes ražošanas un saistītās infrastruktūras īpatsvaru, lai izpildītu augstas efektivitātes standartus, apvienojumā ar ēku energoefektivitātes renovāciju un fosilo degvielu subsīdiju pakāpenisku izbeigšanu siltumapgādes nozarē.
5. Stiprināt nepietiekami pārstāvēto grupu dalību darba tirgū, uzlabojot aktīvas darba tirgus politikas efektivitāti, darba vietu pieejamību un dalību agrīnā pirmsskolas izglītībā un aprūpē. Novērst prasmju trūkumu, samazinot priekšlaicīgu mācību pārtraukšanu, uzlabojot pamatprasmes un darba tirgū nepieciešamās prasmes, tostarp ar pieaugušo nepārtrauktu izglītību, uzlabojot PIA efektivitāti, kā arī pēc iespējas labāk izmantojot prasmju apzināšanu izglītības un prasmju politikā, jo īpaši lauku apvidos.

6. Samazināt nabadzības un sociālās atstumtības riskus, paplašinot sociālo aizsardzību un uzlabojot tās efektivitāti, tostarp nodrošinot labāku piekļuvi kvalitatīviem pakalpojumiem, galveno uzmanību pievēršot primārajai un profilaktiskajai veselības aprūpei, ilgtermiņa aprūpei, sociālajiem, izglītības un nodarbinātības pakalpojumiem, jo īpaši nelabvēlīgā situācijā esošām grupām, vienlaikus saglabājot fiskālo stabilitāti.

Briselē,

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs/priekšsēdētāja*
